

іпанКІЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет східної і слов'янської філології

(назва факультету)

Кафедра східної і слов'янської філології

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Практична фонетика арабської мови

(назва навчальної дисципліни)

для студентів

галузь знань 03 Гуманітарні науки
(шифр і назва)

спеціальність 035 Філологія
(шифр і назва)

спеціалізація 035.060 Східні мови та літератури (переклад включно), перша –арабська
(назва)

освітній рівень перший (бакалаврський)
(бакалавр, магістр)

освітня програма Арабська мова і література та переклад, друга східна мова, західноєвропейська мова
(назва)

статус дисципліни нормативна
(нормативна чи вибіркова)

Форма здобуття освіти денна

Навчальний рік 2022/2023

Семестри I

Кількість кредитів ECTS 3

Мова навчання українська, арабська

Форма підсумкового контролю залік

Розробник: викладач східної і слов'янської філології Бастун М. В

Схвалено на засіданні кафедри східної і слов'янської філології
протокол № 17 від «27» червня 2022 року

Завідувач кафедри
східної і слов'янської філології

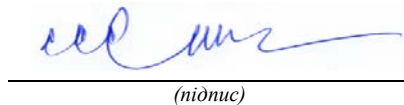

(підпис)

(О. Р. Валігура)
(прізвище, ініціали)

Схвалено на засіданні вченої ради факультету східної і слов'янської філології
протокол № 10 від «27» червня 2022 року

Голова вченої ради факультету

(підпис)

(С. В. Сорокін)
(прізвище, ініціали)

1. Мета вивчення навчальної дисципліни:

Курс «Практична фонетика арабської мови» розроблений для студентів першого року навчання. Мета викладання цієї дисципліни в лінгвістичному вищому навчальному закладі полягає у розвитку фонетичної компетенції студентів, як складової мовної компетенції та формування фонематичного слуху, характерних для арабської мови артикуляційних поз та навичок правильного інтонуювання арабського мовлення. Викладання дисципліни «Практична фонетика арабської мови» має практичну спрямованість та передбачає послідовність у вивченні арабської мови в межах програмних тем.

2. Загальний обсяг (відповідно до робочого навчального плану) 3 кредити ЄКТС; 90 годин, у тому числі:

лекції	– <u>0</u> год.
семінарські	– <u>0</u> год.
практичні заняття	– <u>34</u> год.
консультації	– <u>0</u> год.
самостійна робота	– <u>56</u> год.

3. Передумови до вивчення або вибору навчальної дисципліни:

Успішне опанування курсів «Українська мова» (під час навчання у школі), «Іноземна мова» (під час навчання у школі).

Знання теоретичних основ фонетики української і західноєвропейської (англійської/німецької/французької) мов.

4. Анотація навчальної дисципліни:

галузь знань:	03 Гуманітарні науки
спеціальність:	035 Філологія
спеціалізація:	035.060 Східні мови та літератури (переклад включно), перша – арабська
освітній рівень:	перший (бакалаврський)
компонент ОП:	навчальна дисципліна
назва дисципліни:	Практична фонетика арабської мови
код навчальної дисципліни:	ОК 4
статус дисципліни:	нормативна
курс:	I
навчальний рік:	2022-2023
семестр:	I

Мета. Курс навчальної дисципліни «Практична фонетика арабської мови» має практичну спрямованість і передбачає розвиток фонетичної компетенції студентів, як складової мовної компетенції та формування фонематичного слуху, характерних для арабської мови артикуляційних поз та навичок правильного інтонуювання арабського мовлення.

Завдання: розвиток вмінь та навичок ефективного читання, перекладу, розуміння, усного та письмового висловлювання, тематичного мовлення, сприйняття арабської мови на слух. Враховуючи необхідність поглибленого вивчення мови програма передбачає інтенсивний метод викладання матеріалу.

Зміст навчальної дисципліни розрахований на один семестр, розкривається в одному модулі:

Модуль 1:

– Змістовий модуль 1. Практична фонетика арабської мови (кількість тем – 10).

Тривалість:

I семестр: 3 кредити ЄКТС, 17 тижнів, 4 годин на тиждень.

Оцінювання:

I семестр: поточне оцінювання, підсумковий модульний контроль – 1 МКР, підсумковий контроль – залік.

5. Завдання (навчальні цілі):

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинні:

- систематизувати та поглибити знання про фонетичні особливості сучасної арабської мови;
- застосовувати отримані теоретичні знання з фонетики в практичній діяльності;
- розуміти різноманітні інтонаційні моделі у зв'язному мовленні та розкривати їх інформаційне значення;
- ефективно і гнучко використовувати знання, навички та вміння з практичної фонетики у використанні арабської мови.

Основні завдання навчальної дисципліни пов'язані з формуванням у майбутніх фахівців таких компетентностей:

інтегральної компетентності (ІК):

здатність розв'язувати *складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу)* в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає транслявання інформації українською, арабською, другою східною та західноєвропейською мовами та/або здійснення перекладацької діяльності, і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

загальних компетентностей (ЗК):

- **ЗК 3.** Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово;
- **ЗК 5.** Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями;
- **ЗК 6.** Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел;
- **ЗК 7.** Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми;
- **ЗК 8.** Здатність працювати в команді та автономно;
- **ЗК 11.** Здатність застосовувати знання у практичних цілях;
- **ЗК 13.** Здатність проведення досліджень на належному рівні;
- **ЗК 14.** Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

фахових компетентностей (ФК):

- **ФК 1.** Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ;
- **ФК 2.** Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні;
- **ФК 4.** Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди мов, що вивчаються, описувати соціолінгвальну ситуацію;
- **ФК 7.** Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту;
- **ФК 8.** Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань;
- **ФК 10.** Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний (залежно від обраної спеціалізації) аналіз текстів різних стилів і жанрів;
- **ФК 13.** *Базові уявлення про мову як особливу знакову систему, її природу та функції, про генетичну і структурну типологію мов світу; фонетичний, лексичний, граматичний рівні мови.*

предметних компетентностей:

- здатність розуміти та оперувати основними положеннями фонетичної теорії, що становлять основу теоретичної та практичної підготовки фахівця;
- здатність вільно відтворювати звуки арабської мови як окремо, так і в мовленнєвому потоці;
- здатність розуміти та вміти пояснити особливості артикуляції звуків;
- вміння сприймати на слух арабське мовлення і записувати його;
- вміння вільно читати арабською мовою.

6. Очікувані результати навчання з дисципліни:

Результат навчання	Форми	

<i>(1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)</i>		(та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання <i>(за необхідності)</i>
Код	Результат навчання		
1. Знати:			
1.1.	Знати предмет, завдання та цілі фонетики та її теоретичне та практичне значення.	Пояснення, бесіда, презентація, демонстрація, практична робота, вправи, проблемний виклад, частково-пошуковий метод.	Поточне усне опитування, самостійна робота, МКР, залік.
1.2.	Знати будову артикуляційного апарату та поділ звуків за місцем та способом творення.	Пояснення, бесіда, презентація, демонстрація, практична робота, вправи, проблемний виклад, частково-пошуковий метод.	Поточне усне опитування, самостійна робота, МКР, залік.
1.3.	Знати правила читання, наголосу та інтонації в арабській мові.	Пояснення, бесіда, презентація, демонстрація, практична робота, вправи, проблемний виклад, частково-пошуковий метод.	Поточне усне опитування, самостійна робота, МКР, залік.
1.4.	Знати правила транскрипції арабської мови кирилицею та латиницею.	Пояснення, бесіда, презентація, демонстрація, практична робота, вправи, проблемний виклад, частково-пошуковий метод.	Поточне усне опитування, самостійна робота, МКР, залік.
2. Вміти:			
2.1	Вміти класифікувати звуки арабської мови та їх практично відтворювати.	Пояснення, бесіда, презентація, демонстрація, практична робота, вправи, проблемний виклад, частково-пошуковий метод.	Поточне усне опитування, самостійна робота, МКР, залік.
2.2.	Вміти практично застосовувати набуті теоретичні знання в процесі міжкультурної комунікації.	Пояснення, бесіда, презентація, демонстрація, практична робота, вправи, проблемний виклад, частково-пошуковий метод.	Поточне усне опитування, самостійна робота, МКР, залік.
3. Комунікація:			
3.	Володіти вимовними навичками аудіювання, читання та говоріння арабською мовою і вміти їх реалізувати в різних ситуаціях.	Пояснення, бесіда, презентація, демонстрація, практична робота, вправи, проблемний виклад, частково-пошуковий метод.	Поточне усне опитування, самостійна робота, МКР, залік.
4. Автономність та відповідальність:			
4.	Володіти навичками роботи як самостійно, так і роботи в команді.	Пояснення, бесіда, презентація, демонстрація, практична робота, вправи, проблемний виклад, частково-пошуковий метод.	Поточне усне опитування, самостійна робота, МКР, залік.

7. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання (необов'язково для вибіркової дисципліни, які не входять до блоків спеціалізації):

Програмні результати навчання	Результати навчання з дисципліни (код)							
	1.1.	1.2.	1.3.	1.4.	2.1.	2.2.	3.	4.
ПРН 1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземною(ими) мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.						+	+	+
ПРН 2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.						+	+	+
ПРН 3. Організувати процес свого навчання й самоосвіти.					+	+		+
ПРН 7. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.	+	+	+		+	+		+
ПРН 8. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мови (мов) і літератури (літератур), що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.	+	+	+		+	+		+
ПРН 10. Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.	+	+	+		+	+		+
ПРН 12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.	+	+	+		+	+		+
ПРН 14. Використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.			+		+			+
ПРН 17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.					+	+	+	+

<i>ПРН 20. Демонструвати знання орфоепічної, лексичної, граматичної, орфографічної, пунктуаційної, акцентуаційної та стилістичної норм арабської мови на рівні B2, другої східної мови на рівні A2, західноєвропейської мови на рівні B2 в усному та письмовому різновидах у широкому спектрі контекстів і соціального оточення згідно з Загальноєвропейськими рекомендаціями з мовної освіти.</i>	+	+	+		+	+		+

8. Система оцінювання результатів навчання студентів (критерії оцінювання результатів навчання та засоби діагностики навчальних досягнень студентів):

Система модульно-рейтингового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти має таку структуру:

Форма підсумкового контролю	Види навчальної діяльності студента	Максимальна кількість балів
Передбачений підсумковий контроль – залік	1. Аудиторна та самостійна навчальна робота студента	50
	2. Модульна контрольна робота (МКР)	50
	Разом:	100

8.1. Форми та критерії оцінювання студентів:

- семестрове оцінювання: аудиторна робота, самостійна робота, МКР;
- підсумкове оцінювання: залік;
- умови допуску до заліку: наявність відповідей на практичних заняттях, МКР, виконання усіх запланованих видів аудиторної і позааудиторної навчальної роботи.

Розподіл балів, які отримують студенти протягом вивчення навчальної дисципліни

Система модульно-рейтингового контролю навчальних досягнень студентів I курсу першого (бакалаврського) рівня з навчальної дисципліни «Практична фонетика арабської мови» зі спеціальності 035 Філологія спеціалізації 035.060 Східні мови та літератури (переклад включно), перша –арабська передбачає оцінювання таких видів навчальної діяльності студентів:

Аудиторна робота студента	Самостійна робота студента	Модульна контрольна робота
написання конспектів, відповідь на запитання, написання тестів, прослуховування фонограм тощо.	вивчення окремих тем та окремих питань за рекомендованою навчальною літературою, огляд літературних джерел за вказівкою викладача, підготовка до виконання практичних робіт, підготовка до контрольної роботи та тестування.	контрольні письмові роботи, фонетичні диктанти, фонетичний аналіз текстів тощо.

Рейтинг модуля з навчальної дисципліни «Практична фонетика арабської мови» для студентів I курсу першого (бакалаврського) рівня обчислюється наступним чином.

Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності кожного студента (аудиторна робота та самостійна робота) здійснюється в національній 4-бальній шкалі – «відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»). Невиконання завдань самостійної роботи, невідвідування семінарських та практичних занять позначаються «0».

У кінці вивчення навчального матеріалу модуля напередодні заліково-екзаменаційної сесії викладач виставляє одну оцінку за аудиторну та самостійну роботу студента як середнє арифметичне з усіх поточних оцінок за ці види роботи з округленням до десятої частки. Цю оцінку викладач трансформує в **рейтинговий бал за роботу протягом семестру** шляхом помноження на **10¹**. Таким чином, максимальний рейтинговий бал за роботу протягом семестру може становити **50**.

¹ Наприклад, протягом семестру студент отримав за аудиторну та самостійну роботу такі оцінки: «5», «3», «5», «4», «5», «4». Середня арифметична оцінка становить 4,33, з округленням до десятої частки – 4,3. Отриману оцінку множимо на 10: 4,3x10=43. Це число є рейтинговим балом студента за роботу протягом семестру.

Критерії оцінювання аудиторної роботи студентів (50 балів)

Рівень активності студента на практичному занятті оцінюється за 4-бальною системою:

Відмінно – 5 балів – виставляється, якщо студент демонструє вільне володіння матеріалом теми; вміє самостійно знайти відповідь на проблемні запитання, спираючись на лекційний матеріал та нормативно-правові акти; вміє аналізувати, робити власні висновки; здатен встановлювати міжтематичні та міжпредметні зв'язки; за суттєві доповнення до відповідей інших студентів, що є свідченням систематичної підготовки студента до заняття;

Добре – 4 бали – виставляється за наявність переважно повної і ґрунтової відповіді студента; допущені неточності у визначені понять та категорій не мають суттєвого значення; відповідь на проблемні запитання знаходить за допомогою викладача, спираючись на лекційний матеріал та нормативно-правові акти. Доповнення є свідченням систематичної підготовки студента, але виявляють репродуктивні знання студента, а не узагальнення, власні судження тощо;

Задовільно – 3 бали – виставляється, якщо студент частково володіє матеріалом теми; формулюючи відповідь на питання, репродуктивно відбиває зміст лекційного матеріалу та/або основного підручника; допускає помилки у визначені понять та категорій, нездатний знайти відповідь на проблемні запитання, чи вирішити проблемні завдання;

Незадовільно – 2 бали – виставляється, якщо студент демонструє нездатність розкрити питання; допускає багато суттєвих помилок у визначені понять та категорій.

Після закінчення вивчення модуля виводиться середнє значення оцінок, отриманих студентом на семінарсько-практичних заняттях, як середнє арифметичне з усіх поточних оцінок за ці види роботи з округленням до десятої частки. Цю оцінку викладач трансформує в **рейтинговий бал за роботу протягом семестру** шляхом помноження на **10**. Таким чином, максимальний рейтинговий бал за роботу протягом семестру може становити **50**.

Якщо студент не відвідав жодне практичне заняття модуля, йому виставляється **0 балів**.

Критерії оцінювання самостійної роботи студентів

Позааудиторна самостійна робота здобувачів складається з виконання завдань, які пропонуються викладачем (письмові практичні роботи, підготовка презентацій, рефератів). Рівень виконання самостійної роботи студентом оцінюється за 4-бальною шкалою:

Відмінно – 5 балів – виставляється за умови, якщо робота виконана бездоганно, творчо і самостійно, відбиває належний рівень знань, та сформованість практичних навичок, оформлена згідно вимог, які висуваються для даного типу завдань;

Добре – 4 бали – виставляється за умови, якщо робота виконана самостійно, містить несуттєві помилки; відбиває належний рівень знань сформованість практичних навичок; оформлена згідно вимог, які висуваються для даного типу завдань;

Задовільно – 3 бали – виставляється за умови, якщо робота містить помилки, відбиває недостатній рівень (або відсутність) логічності, обґрунтованості, самостійності, творчого підходу та недостатню сформованість практичних навичок; оформлення роботи не в повній мірі відповідає вимогам, що висуваються для даного типу завдань;

Незадовільно – 2 бали – виставляється за допущення грубих помилок, за поверховість, фрагментарність, несамостійність висновків, або за не самостійно виконане завдання (списане); виконана робота не відповідає вимогам, які вказані вище як критерії для виставлення позитивної оцінки.

Якщо студент не виконав жодного із завдань позааудиторної самостійної роботи, йому виставляється **0 балів**.

Після закінчення вивчення модуля виводиться середнє значення оцінок, отриманих студентом за виконання самостійних письмових завдань з кожної теми модуля.

У кінці вивчення навчального матеріалу модуля напередодні заліково-екзаменаційної сесії викладач виставляє одну оцінку за аудиторну та самостійну роботу студента як середнє арифметичне з усіх поточних оцінок за ці види роботи з округленням до десятої частки. Цю оцінку викладач

трансформує в **рейтинговий бал за роботу протягом семестру** шляхом помноження на 10^2 . Таким чином, максимальний рейтинговий бал за роботу протягом семестру може становити **50**.

Рейтинг кожного модуля обчислюється однаково для всіх навчальних / вибіркових дисциплін. Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності студента (аудиторна робота та самостійна робота) здійснюється в національній 4-бальній шкалі – «відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»). Невиконання завдань самостійної роботи, невідвідування семінарських та практичних занять позначаються «0».

За рішенням кафедри згідно з установленими кафедрою критеріями поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності студента (аудиторна робота та самостійна робота) може здійснюватися за **10-бальною** шкалою (від 0 до 10). У кінці вивчення навчального матеріалу модуля напередодні заліково-екзаменаційної сесії викладач виставляє одну оцінку за аудиторну та самостійну роботу студента як середнє арифметичне з усіх поточних оцінок за ці види роботи з округленням до цілого числа. Цю оцінку викладач трансформує в **рейтинговий бал за роботу протягом семестру** шляхом помноження на 5^3 .

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Відповідно до Положення про модульну контрольну роботу з практичних мовних дисциплін для студентів денної форми здобуття освіти Київського національного лінгвістичного університету (перший (бакалаврський) і другий (магістерський) рівні вищої освіти) модульна контрольна робота (МКР) є обов'язковим складником системи модульно-рейтингового контролю результатів навчання студентів денної форми здобуття освіти з кожної практичної мовної дисципліни. Виконання студентами МКР спрямоване на всебічну і комплексну перевірку обсягу, рівня та якості засвоєння ними всього навчального матеріалу, що входить до кожного модуля: матеріалу, що підлягає вивченню як під час аудиторної, так і самостійної роботи.

Критерії оцінювання кожного із завдань, а також всієї МКР (її письмової і усної частин) фіксуються безпосередньо в модульній контрольній роботі. МКР затверджуються на засіданні кафедри й оформляються належним чином іноземною мовою, що вивчається.

МКР виконуються всіма студентами певної академічної групи певного курсу факультету в установленій в Університеті період. На контроль виносяться лише ті варіанти МКР, які затверджені кафедрою. Науково-педагогічні працівники повинні здійснювати заходи щодо створення умов для об'єктивного виявлення й оцінки результатів навчання студентів – перевірки рівня володіння студентами всіма видами мовленнєвої діяльності, рівня сформованості навичок вживання мовного матеріалу та вмінь говоріння.

Структура модульної контрольної роботи з практичних мовних дисциплін. Зміст МКР з практичної дисципліни регламентується на засіданні кафедри східної і слов'янської філології. За рішенням кафедри МКР з практичних мовних дисциплін виконується в письмовій або в письмовій та усній формі та передбачає перевірку:

- рівня володіння студентами такими видами мовленнєвої діяльності: говоріння; аудіювання; читання; письмо; медіація або переклад;
- рівня сформованості навичок вживання мовного матеріалу: лексичного; фонетичного; граматичного.

Помилки в модульній контрольній роботі не виправляються. Викладач лише підкреслює їх, зазначаючи на полях тип помилки: фактична, орфографічна, граматична, лексична, стилістична тощо.

Підсумкова оцінка за МКР виставляється в модульній контрольній роботі прописом в національній 4-бальній системі («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») і засвідчується підписом викладача із зазначенням дати. Ці оцінки трансформуються в рейтинговий бал за МКР у такий спосіб:

² Наприклад, протягом семестру студент отримав за аудиторну та самостійну роботу такі оцінки: «5», «3», «5», «4», «5», «4». Середня арифметична оцінка становить 4,33, з округленням до десятої частки – 4,3. Отриману оцінку множимо на 10: $4,3 \times 10 = 43$. Це число є рейтинговим балом студента за роботу протягом семестру.

³ Наприклад, упродовж семестру студент отримав за аудиторну та самостійну роботу такі оцінки: «3», «5», «7», «6», «9», «8». Середня арифметична оцінка становить 6,3, з округленням до цілого числа – 6. Цю оцінку множимо на 5: $6 \times 5 = 30$. Отримане число є рейтинговим балом студента за роботу протягом семестру.

для дисциплін, з яких передбачено підсумковий контроль у формі заліку:

відмінно	– 50 балів;
добре	– 40 балів;
задовільно	– 30 балів;
незадовільно	– 20 балів;
неявка на МКР або відповідь на завдання МКР відсутня	– 0 балів.

Кожне із завдань МКР може оцінюватися за 4-бальною національною або, згідно з рішенням кафедри, – за багатобальною шкалою (максимум 50 балів за всю МКР для дисциплін, з яких передбачено підсумковий контроль у формі заліку, і максимум 20 балів за всю МКР для дисциплін, з яких передбачено підсумковий контроль у формі іспиту). За умови застосування накопичувальної система, при розподілі максимальної кількості балів для кожного завдання МКР необхідно враховувати складність і важливість кожного з них.

Після проведення МКР викладачі в 3-денний термін обов'язково знайомлять кожного студента як з його оцінкою за МКР, так і з отриманою оцінкою за вивчення відповідного модуля.

Підсумкове оцінювання – залік

Оцінка в національній шкалі («зараховано», «не зараховано») та оцінка в шкалі ЄКТС виставляються на підставі семестрового рейтингового бала студента за дисципліну таким чином:

90 – 100	– A	}	Зараховано
82 – 89	– B		
75 – 81	– C		
66 – 74	– D		
60 – 65	– E		
59 балів і нижче	– FX		Не зараховано

Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни 60 і вище, отримують оцінку «зараховано» і відповідну оцінку в шкалі ЄКТС без складання заліку.

Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни 59 і нижче, складають залік і, в разі успішного складання, їм виставляється оцінка «зараховано» в національній шкалі, а в шкалі ЄКТС – E та бал 60.

Якщо студент під час заліку отримав оцінку «не зараховано», то йому / їй незалежно від набраного семестрового рейтингового бала у відомість обліку успішності виставляється оцінка «не зараховано» в національній шкалі, оцінка FX – у шкалі ЄКТС і 0 балів за 100-бальною шкалою.

Дисципліни за вибором, інші навчальні дисципліни, з яких передбачено лише лекційні заняття і підсумковий контроль у формі заліку, оцінюються таким чином. Вивчення кожної зазначеної дисципліни завершується виконанням студентами модульної контрольної роботи, під час якої перевіряється засвоєння студентами всього програмного матеріалу курсу, винесеного як на аудиторну, так і на самостійну роботу. Модульна контрольна робота (МКР) оцінюється у 100-бальній шкалі. Кожне питання МКР може оцінюватися у 4-бальній шкалі («відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»)); 0 балів неявка на МКР або відповідь на завдання МКР відсутня. Потім встановлюється середнє арифметичне з цих оцінок з округленням до десятої частки. Середньоарифметичне значення помножується на коефіцієнт 20. Результат є семестровим рейтинговим балом у 100-бальній шкалі, якому відповідає оцінка за шкалою ЄКТС:

90 – 100	–	A	}	Зараховано
82 – 89	–	B		
75 – 81	–	C		
66 – 74	–	D		
60 – 65	–	E		
59 балів і нижче	–	FX		Не зараховано

За рішенням кафедри кожне з питань модульної контрольної роботи з дисциплін, з яких передбачено лише лекційні заняття і підсумковий контроль у формі заліку, може оцінюватися у багатобальній системі (максимум 100 балів за всю модульну контрольну роботу).

8.2. Організація оцінювання:

1. Методи *семестрового* контролю – максимальна кількість балів за роботу на практичних заняттях протягом семестру дорівнює **50**.

Оцінювання здійснюється під час усіх видів навчальних занять і за результатами самостійної роботи. Під час практично занять оцінюється усна відповідь, виконання практичних завдань, презентація проектів для самостійного опрацювання. Застосовуються такі методи контролю:

- методи усного контролю: індивідуальне опитування за теоретичним матеріалом, підготовлена доповідь, коротке повідомлення;
- методи письмового контролю: експрес-контроль, тестові завдання.

2. Методи *проміжного* контролю – відбуваються у листопаді, коли викладач вираховує середнє значення балів за аудиторну й самостійну роботу студента з округленням до десятої частки числа.

3. *Модульна контрольна робота* – максимум 50 балів за всю МКР, якщо передбачено підсумковий контроль у формі заліку. МКР виконується й оцінюється після завершення модулю, зміст МКР регламентується на засіданні кафедри.

4. Методи *підсумкового* контролю – залік.

5. Особливості організації навчального процесу, оцінювання всіх видів роботи, проведення МКР, семестрового, проміжного і підсумкового семестрового контролю за *дистанційною формою* навчання регламентується положенням про Порядок проведення семестрового контролю в дистанційному режимі з використанням ІТ-технологій з усіх навчальних дисциплін⁴.

8.3. Шкала відповідності оцінок: Залік:

Відмінно	A	90 – 100	}	ЗАРАХОВАНО
Добре	B	82 – 89		
	C	75 – 81		
Задовільно	D	66 – 74		
	E	60 – 65		
Незадовільно	FX	0 – 59		НЕ ЗАРАХОВАНО

9. Програма навчальної дисципліни. Тематичний план занять:

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	усього	денна форма					усього	заочна форма				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1.												
Змістовий модуль 1. Практична фонетика арабської мови.												
Тема 1. Фонологічна система арабської мови. Структура складу.	10		4			6						
Тема 2 . Алфавіт арабської мови.	10		4			6						

⁴ <http://surl.li/cxvmv>

Тема 3. Приголосні звуки арабської мови [б], [ф], [т], [д], [с], [з], [м], [н]. Голосні звуки [а], [ā], [и], [ī], [у], [ū].	6	2		4						
Тема 4. Приголосні [ш], [л], [р], [ç], [з]. Подвоєння приголосних.	6	2		4						
Тема 5. Приголосні [к], [дж], [й], [ў]. Дифтонги [аў], [ай].	10	4		6						
Тема 6. Приголосні [х], [г], [к]. Довгі голосні.	8	2		6						
Тема 7. Приголосний [ʾ] (гамза). Приголосний [х].	8	2		6						
Тема 8. Приголосні [ʿ] (‘айн), [х], [т], [д], [с], [з].	10	4		6						
Тема 9. Інтонаційна система арабської мови. Правила читання.	10	4		6						
Тема 10. Транскрипція арабської мови кирилицею та латиницею.	10	4		6						
Усього за змістовий модуль 1	88	32		56						
МКР 1	2	2								
Усього годин	90	60		56						

10. Рекомендовані джерела (у тому числі інтернет-ресурси):

Основна (базова):

Мойсієнко, А. К., Бас-Кононенко, О. В., Бондаренко, В. В. (2010). *Сучасна українська літературна мова: Лексикологія. Фонетика: підручник*. Київ: Знання.

Наконечна, Л. Б. (2014). *Сучасна українська мова: Фонетика. Орфоєпія. Морфологія. Графіка. Орфографія: посібник* (видання 2-е, доповнене і перероблене). Івано-Франківськ: НАІР.

Хамрай О. (2014). *Теоретична фонетика арабської літературної мови: навчальний посібник*. – Київ: Інститут сходознавства ім. А. Ю. Кримського НАН України.

Elman Mustafawi (2019). *Arabic phonology*

منصور بن محمد الغامدي (2015) *الصوتيات العربية والفونولوجيا*. الرياض: مكتبة الملك فهد الوطنية

Додаткова:

Рыбалкин В.С. (1990). *Арабская лексикографическая традиция*. Київ: «Наукова думка».

Рыбалкин В.С. (2000). *Арабская лингвистическая традиция*. Київ.

Рыбалкин В.С. (2003). *Классическое арабское языкознание*. Київ: СтилоС.

Рыбалкин В.С. (1994). *Классические арабские словари*. Київ.

Рыбалкин В.С. (1994). *Ранние арабские словари*. Київ.

Субх А., Кочержинський Ю. (2009). *Сучасний українсько-арабський словник*. Київ: Київський університет.

Bakalla M.H. (1980). *An introduction to Arabic language and literature*. Taipei: European language Publications

Watson J.C.E. (2002). *The phonology and morphology of Arabic*. Oxford: Oxford University Press

أنيس، الدكتور إبراهيم (1990) *الأصوات اللغوية*. مكتبة الأنجلو المصرية
ابن جني، أبو الفتح عثمان (1413 هـ) *سر صناعة الإعراب*. دمشق: دار القلم.

11. Додаткові ресурси (за наявності):

Інформаційні ресурси в Інтернеті

– <http://www.nbuu.gov.ua/node/422>

- Телеканал «аль-Джазіра» [News | Today's latest from Al Jazeera](#)
- Портал новин [أخبار أوكرانيا بالعربية | أخبار أوكرانيا \(arab.com.ua\)](#)
- Електронна версія газети «аш-Шарк аль-Аусат» [أخبار الشرق الأوسط | أخبار دولية وعربية \(aawsat.com\)](#)
- Бібліотека арабської літератури [Library of Arabic Literature](#)
- Журнал арабської літератури [أخبار أوكرانيا بالعربية | أخبار أوكرانيا \(arab.com.ua\)](#)
- [nwf.com. أكبر متجر إلكتروني للمحتوى العربي \(neelwafurat.com\)](#)
- Віртуальна дошка оголошень факультету східної і слов'янської філології в Телеграмі: https://t.me/fs_info
- Інстаграм-сторінка факультету східної і слов'янської філології: <https://cutt.ly/CZo0kp9>
- Інституційний депозитарій: <http://rep.knlu.edu.ua/xmlui/>
- Кафедра східної і слов'янської філології КНЛУ: <http://eastphil.knlu.edu.ua/>
- Офіційний сайт КНЛУ: www.knlu.edu.ua
- Фейсбук-сторінка факультету східної і слов'янської філології: <https://cutt.ly/rZo169p>

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання якого передбачає навчальна дисципліна (за потребою):

- 1) Центр арабської мови і культури, ауд. 601 (47,1 кв. м.), навчальний корпус № 3.
  - Інтерактивний комплекс мультимедійна трибуна Корсар 22М, 2020, сенсорна
  - Проектор Optoma W334E з маркерною дошкою
  - Моторизований екран Grandview
  - Акустична система Genius SP-HF180
  - Камера з триногою 2E WQHD 2K & 1080P
- 2) Бібліотечний фонд Центру арабської мови і культури (900 екземплярів (словники, навчальна література, художня література, періодичні видання)).
- 3) Мультимедійне обладнання, програма Microsoft Teams, Microsoft Word, Microsoft Power Point, Microsoft Forms, додатки платформи Microsoft Office 365 для дистанційного навчання.